



EKOLOGIYA, ATROF-MUHITNI
MUHOFAZA QILISH VA IQLIM
O'ZGARISHI VAZIRLIGI



Иқлим ўзгариши
миллий маркази

GULISTON SHAHRINING EKOLOGIK MASTER-REJA

2024



Tarkibi

Atrof-muhit bo'yicha master reja shaharni yanada samarali boshqarish, sog'lom shahar muhitini yaratish va atrof-muhitni muhofaza qilishga muvofiqlashtirilgan yondashuvni ta'minlash uchun ishlab chiqilgan.

Atrof-muhitni muhofaza qilish master rejasi (EMP) O'zbekiston Respublikasi Ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o'zgarishi vazirligi, shahar/tuman hokimligi va mahalliy manfaatdor tashkilotlar hamkorligida yaratilgan.

1. Kirish	2
2. Dastlabki ma'lumotlar	4
2.1 Ekologik pasport	
2.2 Shahar konteksti	
2.2 Joriy ko'rsatkichlar	
2.2 Manfaatdor tomonlarning ishtiroki	
2.4 Atrof-muhitga kiruvchi omillarni baholash	
2.5 Xulosa	
3. Shaharning ko'rinishi	12
3.1 Strategik yo'nalishlar	
4. Shahar harakat rejasi.....	14
4.1 Energiya va tashlamalar	
4.2 Yerdan foydalanish	
4.3 Transport va havo sifati	
4.4 Chiqindilar va sanitariya	
4.5 Suv iste'moli va suv sifati	
5. Amalga oshirish rejasi.....	20
4.1 O'lchovlar va baholash	
4.2 Harakatlar va amalga oshirish yo'llari	
4.3 Tahlil va moslashtirish	
6. Eslatmalar va havolalar.....	22

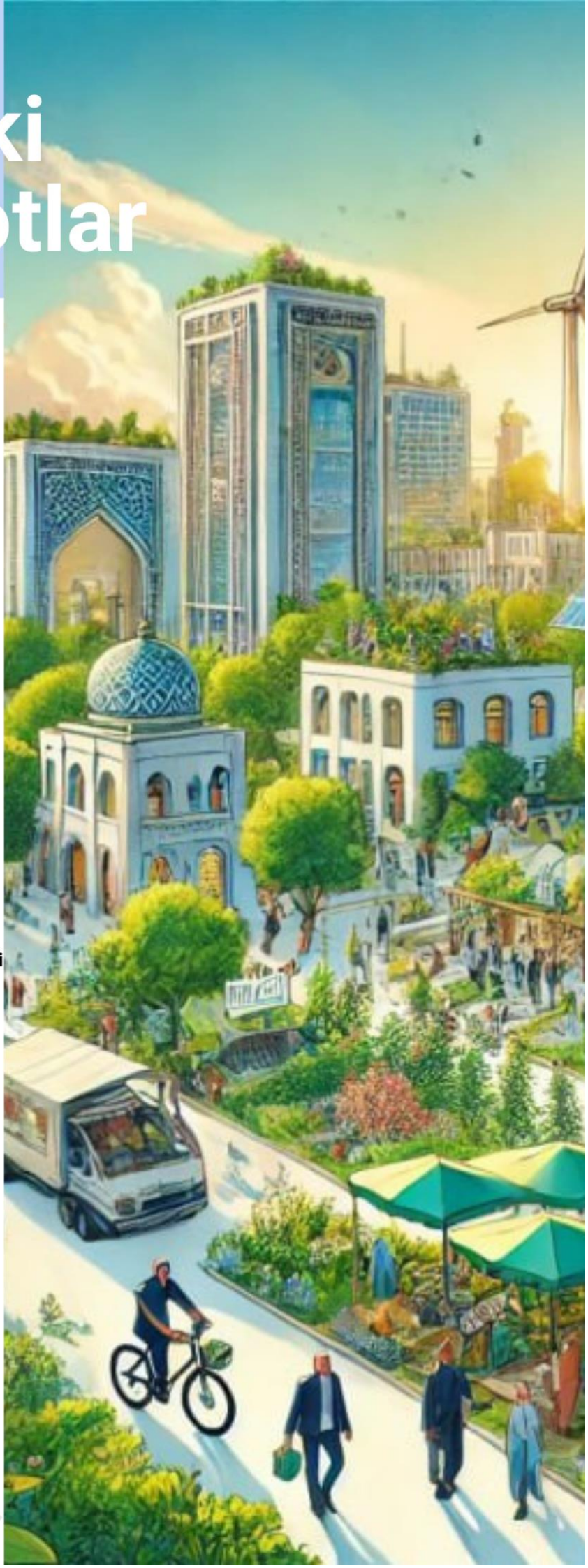
2.Dastlabki ma'lumotlar

2.1 Shaharning ekologik pasporti

Ushbu bo'limda mavjud bo'lgan ma'lumotlar ekologik ko'rsatkichlar holatining joriy ko'rsatkichlari to'plamidir va shaharning ekologik pasportiga kiritilgan.

Tarkibi

1. Hududning tavsifi
2. CO2 tashlamasi
3. Energiya
4. Yerdan foydalanish
5. Biologik xilma-xillik
6. Binolar va inshootlar
7. Transport
8. Havo sifati
9. Suv sifati va suv iste'moli
10. Chiqindilarni boshqarish
11. Sanitariya
12. Ko'rsatkichlarni ishlab chiqish rejasi va yo'nalishlari



1. Hududning tavsifi

Ushbu bo'limda ekologik pasport tegishli bo'lgan ma'muriy subekt haqida umumiy ma'lumotlar keltirilgan. Bularga quyidagilar kiradi:

- 1.1 Shahar nomi: **Guliston shahar**
- 1.2 Hudud maydoni: **37,0 ming km²**
- 1.3 Tumanlar soni: **Yo'q**
- 1.4 Mahalla fuqarolar yig'inlari soni: **24 ta**
- 1.5 Aholi soni: **99339 odam**
- 1.6 Kasalxonalar soni: **1 ta**
- 1.7 Poliklinikalar soni: **7 ta**
- 1.8 Maktablar soni: **18 ta**
- 1.9 Texnikumlar soni: **3 ta**
- 1.10 Oliy ta'lim muassasalari soni: **2 ta**
- 1.11 Mavjud binolarning asosiy turi: **Turar joy**
- 1.12 Binolarning o'rtacha qavatlar soni: **4 qavat**

2. CO₂ tashlamasi _

- 2.1 CO₂ tashlamasining intensivligi: **Ma'lumot yo'q.**
- 2.2 CO₂ tashlamasi
- 2.3 CO₂ tashlamasini kamaytirish strategiyasi

3. Energiya

- 3.1 Aholi jon boshiga energiya iste'moli yillik **682.7 kVt/s**
- 3.2 Mahsulot birligini ishlab chiqarish uchun sarf bo'ladigan energiya miqdori
- 3.3 Qayta tiklanuvchi energiya iste'moli **3 125 kVt quyosh panellari o'rnatildi**
(O'z.Res.Prezidentining 2023 yil 16 fevraldagi PQ-57 sonli qarori asosida)
- 3.4 Energetika siyosati

4. Yerdan foydalanish

4.1 Yashil maydonlarning umumiy maydoni **14,6 gektarda**

(Vazirlik bog'i – 22 000 m², Hokimlik bog'i – 10 000 m², Prokuror bog'i – 7 000 m², Deputatlar bog'i – 3 000 m², Yashil jamoat parki–30 000 m², Yashil belbog'–65 000 m²)

4.2 Aholi zichligi 1 km² maydondagi **2742,3 kishi**

4.3 “Yashil” koridorlarning mavjudligi va ularning bog'liqligi **2 km** (park, maydonlar, hiyobonlar va shaharning boshqa yashil hududlarini bir-biri bilan bog'laydigan piyodalar va velosiped yo'llarini tashkil etilgan qismlari)

4.4 “Ko'k” koridorlarning mavjudligi va ularning o'zaro bog'liqligi **12.4 km** (Do'stlik kanali bo'yida 10 km va KA-3 kanalida 2,4 km tashkil etilgan).

5. Biologik xilma-xillik

5.1 Flora (tur soni, tarqalish maydoni) **Manzarali daraxtlardan Shumtol, Qayrag'och, Chinor, tut va tabiiy holda qamish, yulg'un o'simliklari turlari mavjud.**

5.2 Hayvonot dunyosi (tur soni, yashash joylari) **Shahar hududida qushlarning mahalliy turlaridan kaptar, chumchuq, mayna, musicha, ola qarg'a uchraydi.**

6. Binolar va inshootlar

6.1 Og'ir sanoat korxonalarining mavjudligi (plastmassa ishlab chiqarish, metallurgiya, sement ishlab chiqarish, metal quyish , tog'-kon sanoati).

Shaharda Wangda metal MCHJ QK (metalni qayta ishlash, simdan buyumlar, zanjirlar va prujinalar ishlab chiqarish) korxonasi mavjud.

6.2 Turar-joy binolarining energiya iste'moli hajmi **67,8 mln kVt/s**

6.3 Energiya tejamkor binolarni qurish standartlaridan foydalanilgan binolar soni **7 ta (Bog'ishamol MFYda 3 ta 4 qavatli, Na'muna MFYda 4 ta 4 qavatli)**

6.4 Energiyani tejaydigan binolar qurish tashabbuslari **7 ta yangi bino qurilishi davom etmoqda**

7.Transport

7.1 Avtotransport vositalarining umumiy soni **13244 ta**

7.2 Jamoat transportining mavjudligi va soni. **Shaharda aholiga hizmat ko'rsatuvchi Avtobus va mikroavtobus 118 tani tashkil etadi.**

7.3 Bir xonadonga to'g'ri keladigan avtotransport vositalarining o'rtacha soni. **O'rtacha 0.5 tadan to'g'ri keladi. (ikkita oilaga bitta avtotransport vositasi to'g'ri keladi).**

7.4 Jamoat transportini rivojlantirish strategiyasi mavjudligi va strategiyaga kiritilgan transport turi. **(O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 16.02.2023 yildagi PQ-59-sonli qaroriga asosan ishlab chiqilmoqda).**

7.5 Tirbandliklarning chastotasi va yo'l tirbandligining oldini olish strategiyasining mavjudligi **(Loyihada ko'zda tutilgan)**

7.6 Motorsiz transport tarmog'ining mavjudligi va ko'lami **Ma'lumot yo'q**

8. Havo sifati

8.1 Havoning o'rtacha miqdoriy tarkibi - *o'lchovlar qanchalik tez-tez, qanday usullar bilan, qanday asbob-uskunalar yordamida amalga oshirilishini tavsiflang*

- Azot dioksidi **1 sutkada 3 marotaba 07:00,13:00,19:00 o'lchanadi Aspirator yordamida.**
- Oltingugurt dioksidi **1 sutkada 3 marotaba 07:00,13:00,19:00 o'lchanadi Aspirator yordamida.**
- Ozon **Atmosfera havosini ifloslanishi avtomatik kuzatuv stantsiyasida avtomatik tarzda ko'rsatiladi.**
- Qattiq zarrachalar **Sirdaryo Gidrometeorologiya markazida kuzatilmaydi.**

8.2 Havoni tozalash strategiyasining mavjudligi - **Havo ifloslanish monitoringi o'tkaziladi**

9. Suv sifati va suv iste'moli

9.1 Suv sifatini yaxshilash strategiyasining mavjudligi **yo'q**

9.2 Aholi jon boshiga sutkasiga o'rtacha suv iste'moli. O'rtacha 240 litrni tashkil etadi.

9.3 Shahar suv ta'minoti tizimidagi yo'qotishlar chastotasi (avariyalar, sizib oqishlar va boshqalar). **32,7 foiz**

9.4 Oqava suvlarni tozalash darajasi va tozalangan oqava suvlarni ikkilamchi qayta qo'llash usullari **Bugungi kunda Islom Taraqqiyot banki hisobidan Guliston shahrida oqova suvlarni qayta tozalash inshooti qayta ta'mirlash ishlari olib borilmoqda.Ushbu inshoot ish samaradorligi sutkasiga 25 ming metr³/sutka oqova suvlarni biologik tozalashga asoslangan.**

10. Chiqindilarni boshqarish

10.1 Chiqindilarning umumiy miqdori **31915 tonna yillik**

10.2 Muntazam ravishda hosil bo'ladigan maishiy chiqindilar hajmi **17900 tonna yillik**

10.3 Doimiy ravishda hosil bo'ladigan ixtisoslashtirilgan chiqindilar (sanoat, tibbiyot va boshqalar) hajmi. **14015 tonna yillik (sanoat-11920 t., tibbiyot -2095 t.)**

10.4 Chiqindilarni yig'ish, qayta ishlash va/yoki utilizatsiya qilish usullarining tavsifi **Qogoz, qorametal chiqindilarini yig'ish va ikkilamchi mahsulotlar ishlab chiqariladi.**

10.5 Chiqindilarni boshqarish, yig'ish va qayta ishlash siyosati **Toza hudud DUK shahar filiali tomonidan chiqindilarni yig'ish va olib ketish ishlari amalga oshiradi**

11.Sanitariya

11.1 Kanalizatsiya tizimlariga bevosita ulangan jami aholi **40,3%**

11.2 Оқова сувларни yig'ish va tozalash tizimining tavsifi, qanday tozalash usullari qo'llaniladi, kuniga necha foiz suv tozalanadi? **Bugungi kunda Islom Taraqqiyot banki hisobidan Guliston shahrida oqova suvlarni qayta tozalash inshooti qayta ta'mirlash ishlari olib borilmoqda.Ushbu inshoot ish samaradorligi sutkasiga 25 ming metr³/sutka oqova suvlarni biologik tozalashga asoslangan.**

11.3 Shahar sanitariya siyosatining mavjudligi **yo'q**

12.Ko'rsatkichlarni ishlab chiqish rejasi va yo'nalishlari